

ועדת סבלנות שוויון

6.8.20

משתתפים. ות חברי הוועדה: דני לביא ראש הוועדה ומחזיק תיק התרבות. מיכאל דורון חבר מועצה. ירון גדות חבר מועצה. פרופ' נטע זיו חברת מועצה. שרי קמחי, נורית מץ, נעה זמברג קרסיק ושרון אשל - נציגות ציבור.

משתתפים. ות מחוץ לוועדה: באצי אלקובי מחזיקת תיק רווחה. חגי טרבלסי – עו"ס נער וצעירים. מרכז תחום להטב מטעם האגף לשירותים חברתיים וקהילתיים (רווחה). דניא וואדמ הצטרפו כנציגי. ות קהילת להטב לצעירים.

סיכום: שרון אשל

נושא הדין: להטב ברמה"ש: אוכלוסייה וצרכים וחוויות בעיר

הנוכחים מציינים כי חברי קהילה להטב מבוגרים אליהם פנו לא רצו להגיע לוועדה לשתף מניסיונם. יש לוועדה עדיין עניין להביא חברי קהילה מבוגרים לשוחח עימם על צרכי הקהילה המבוגרת ברמה"ש.

חגי עו"ס: מספר כי המטופלים מקהילת הלהט"ב מגיעים אליו במספר אמצעים:
חלק מגיעים אליו עצמאית. חלק מטעם המחלקה לשירותים החברתיים הקהילתיים. חלק דרך האגודה למען להטב (שאם הם לדוגמה מאתרים במועדנים שלהם באיגי ת"א תושב רמת השרון שמרגישים שהוא זקוק לסיוע רגשי, אז הם מפנים אליו). חלק דרך יועצות בבתי הספר בעיר שמפנות אליו בני נוער.

לדבריו, משרד הרווחה מתקצב טיפול ייעודי לחברי הקהילה ב-16% משרה. כלומר, המשרד מתקצב בפועל ארבעה מטופלים לטיפול בו הם מקבלים מענה רגשי פעם בשבוע. מוקצות לו בערך כעשר שעות שבועיות ללהט"ב. בפועל הביקוש לדבריו גדול משמעותית מההיצע, ויש צורך בשטח ביותר מענים. הם בתפוסה מלאה מעל ומעבר והוא אף מטפל ביותר. בעבר, הוא מספר, קיבל גם אנשים מהרצליה בה אין תקן עו"ס ללהטב. כיום בשל הביקוש הרב ברמה"ש לבדה, אין לו מקום כבר לקבל גם הרצליינים. הטיפול נע בין טיפול בתחום פרטני, קבוצתי וקהילתי. הוא מנסה לתת מענה לכמה שיותר. חגי מספר שהוא מקבל לא רק בני נוער אלא גם מבוגרים יותר.

בטיפול עצמו יש עבודה על זהות מגדרית ומינית. כך לדוגמה, הוא פועל במרחב המבולבל שבו אדם לא סגור על זהות המגדרית והמינית. הוא לא נותן לו אסמכתא כמובן, אלא מעניק לו מרחב בטוח לעסוק בתחושות סביב הזהות המינית/ המגדרית והנושא של התמודדות עם תגובות הסביבה. לעתים גם הורים ללהטב מגיעים אליו להדרכה הורית. כך, בפועל הוא מלווה גם את ההורים ללהטב וגם את בני הנער בתהליכים שהם חווים: כגון אבל, השלמה והכרה. אלו שני מעגלים: המעגל של הילד שחווה איזו חוויה מסוימת... היה בארון. יצא למול ההורים והחברה. ולאחר מכן ההורים נכנסים לארון לאותה חוויה. ואז כשההורים יוצאים מהארון הם גם חווים את זה באופן מעגלי... חגי מעיד כי נדרשת מעטפת של מרחב בטוח ואינטימי כדי לפתוח חוויות ותחושות בנושא.

אדם ודניא מהקהילה הלהטבית (גיל 19-20) מדברים על תוכנית ניר:
השתתפו בתיכון אלון במסגרת מעורבות חברתית בתוכנית ניר, שהיא תוכנית בת של איגי. הם מלאי תשבחות על התוכנית ומגדירים אותה "תוכנית מרעננת לטובה". "מטרת התוכנית ליצור ולבסס שיח חברתי מעמיק בקרב בני נוער. שאיפתה הינה ליצור חברה ישראלית שבה שונות אינה מהווה יסוד להשפלה, דיכוי או בושה" (מאתר האינטרנט של התוכנית – ש.א).

התוכנית לדברי דניה ואדם שילבה בין בני נער מהקהילה ומחוצה לה יחדיו. המטרה לשייך ולחזק. התוכנית עסקה בין היתר בדימוי גוף. שוויון מגדרי ועוד. היא כללה פעילות פעם בשבוע של כשעתיים בהן עלו סוגיות חברתיות לגבי הקהילה ודנו בהן. בכל סוף שנה היה פרויקט. שנה שעברה הם העבירו פעילות לגבי מרחב בטוח וגשר לקהילה. לצד זאת, הם מביעים גם צורך למקום לקהילה שאינו מעורב עם אנשים מחוצה לה. לדבריהם, ניר נתנה להם מקום שבית הספר לא נתן. העניקה להם סביבה בטוחה. איפשרה להם להשמיע את קולם ואת צרכי הקהילה שלהם.

תיכון אלון:

עבור דניה ואדם היה מקום עם אווירה טובה ופתיחות כלשהי. גם מורים שהם חלק מהקהילה שיתפו על חוויותיהם את התלמידים, מה שתרם לנושא. אם כי הייתה תקופה שהייתה מנהלת שהורידה את דגל הגאווה ופגעה בתחושת הפתיחות אך היא כבר לא שם. יחד עם זאת התחושה שלהם כי עדיין באלון ההתייחסות ללהטב היא סוג של מחתרתית. תחושה של "אנו בסדר עם להטב. אבל זה לא מדובר או נקרא בשם של זה".

רמת השרון לעומת תל אביב השכנה ככלל, ומצעד גאווה בפרט:

תל אביב לפי המשתתפים מסמלת פתיחות. יחד עם זאת דניה ואדם חשים כי: בתל אביב יש התמקדות יתר, במיוחד במצעדי הגאווה, על נראות. אקססוריז. לדבריהם רמה שפרור יותר בורגני ועם ילדים. עדיף אולי פעילות יותר סולידית. פחות חגיגות ענק שמחצינות מיניות. רוצים משהו יותר טבעי. לא רק "שואו".

חגי משתף כי תל אביב מהווה גם סיכון לצד סיכוי. לצד הפתיחות, בני הנער חשופים לסיכונים. לעצתו צריך לייצר ברמת השרון מרחב בטוח וולונטרי בעבור בני הנער שלא יאלצו להגיע לשם.

מיכאל דורון מציין כי מצעד הגאווה בחו"ל קם מתוך הקהילה הלהטבית עצמה שרצתה את הזכויות שלה, בשעה שברמת השרון הוא צמח שלא מתוך הקהילה. שרון מעידה כי המצעד צמח בין היתר מתוך קריאת האלימות שהתחוללה בקבוצות הפייסבוק של רמת השרון בחודש הגאווה. מטרת המצעד הייתה בין היתר למחות נגד הבורות והנבערות בציבור כפי שעלתה מהרשתות החברתיות. לדבריה למצעד הגיעו הרבה להטב שסיפרו שם שזו פעם ראשונה שהם חשים שמקבלים אותם ומביאים אותם לידי ביטוי. היא הוסיפה כי המצעד ברמת השרון היה סולידי ומותאם לאופי המשפחת של העיר. הכיל משפחות מכל הסוגים, הורים וילדים. וללא מוחצנות מינית שעשויה לא להתאים לאופי העיר שהיא שמרנית יותר.

הנוכחים מצינים לטובה את קפה הפוך בגן מאיר שפועל למען הקהילה הלהטבית ומציע שם פעילויות רבות ומרחב בטוח. לדברי חגי קיים הצורך לייצר מרחב בטוח לחקור את המיניות גם ברמת השרון. (לדבריו ישנם בני הנער מבולבלים שאינם בטוחים בזהותם המגדרית, וזקוקים למקום בטוח לחקור את הנושא).

כרטיס אנחנו משפחה:

זהו מסר אוניברסלי שלא עושה אאוטינג ללהטב או מבדל אותם מיתר החברה. כך מסכימים הנוכחים בוועדה.

בריונות ואלימות:

דניה ואדם לדבריהם לא חוו בריונות ואלימות מוצהרת ברמת השרון בחיים "האמיתיים", אך כן נתקלו בה ברשת. בהקשר זה, עלה הקושי למול שירותים ציבוריים בבתי ספר. הם מציעים לפתוח גם שירותים ציבוריים בבתי ספר שאינם מגדריים. זאת לצד המגדריים. כאלו שיהוו חוויה לא מאיימת בעיקר בעבור המשתייכים לקהילת הטראנסג'נדרית. שירותים ציבוריים עם חלוקה מגדרית היא מקום רגיש ונפיץ לקהילה בגלל הדרישה לחד מגדריות.

חגי מציין כי באופן כללי בריונות קיימת סביב להטב בחברה הישראלית, אך הוא אינו מדווח על בריונות במסגרות חינוך בעיר רמת השרון.

לדבריו ישנה תחושה של בושה סביב הנושא וגם בדידות ועל כן קיים קושי לשתף את הסביבה ולעתים קושי לשתף את ההורים ואת הסביבה הקרובה המיידית. הוא באופן כללי חשוף למקרים בהם ישנם בני נער מהקהילה הלהטבית אשר חוו בריונות, סביב זהותם / הגדרתם המינית. לדוגמה, הוא נתקל בבריונות סמויה שמופעלת מול להטבים כגון במצב שבו בכיתה נאמרת המילה הומו כקללה. הבריונות המופעלת באותה דקה אינה דווקא כלפי הנער מהקהילה, אך כשהאחרון שנמצא בארון שומע את זה כקללה, הוא חווה בריונות. גם כשזה לא מופנה אליו. דניה גם מתקוממת נגד השימוש במילה הומו כקללה. לדבריה זו בריונות. היא אומרת שילד שבארון ששומע את זה "זה מדכא אותו מאוד".

חגי נשאל בידי הנוכחים מה הוא עושה כשמדווחת בפניו אלימות, הומופוביה וכו'. האם הוא מתערב? והאם בית הספר מגן על התלמיד? מה "הכוח" שיש לו ביד במקרי אלימות? לדבריו כעובד סוציאלי הוא מחויב לווייתור סודיות מול הנער. במקרים בהם ישנה חוויה אשר יכולה לאיים על הנער, חגי עובד לעתים בשיתוף פעולה עם ההורים על מנת לשמור על בטחון המטופל. זאת, יחד עם גורמים רשמיים, כמו פקידת סעד.

מערכת החינוך והקהילה הגאה:

חברי הוועדה מבקשים שנציגי אגף החינוך יגיעו לישיבה הבאה לדבר על מערכי שיעור. הכשרות למורים בתחום ועוד. (זמנו פעמיים וטרם הגיעו).

דניה רוצה לבנות מרחב בטוח ללהטבים בבתי הספר. "שבו זה לא יהיה מלחיץ ולא יהיה לא מקובל. שבו יהיה להם ייצוג וחשיפה".

דניה ואדם מספרים כי בשעורי חינוך מיני שעברו לא הייתה כל התייחסות למיניות בקרב זוגות חד מיניים. לא לומדים יצירות באמנות שעוסקות בקהילה הגאה, או יצירות של יוצרים שמשתייכים לקהילה הגאה. לא שירה. לא קולנוע. דניה מבקשת להגדיל חשיפה לנושא. חשוב לדבריה להנגיש את הנושאים הללו לילדים מגיל צעיר: "אז זה יראה להם יותר נורמלי". ... במרכזאות נורמלי. יהפוך למשהו יותר יומיומי ושגרת. לדברי דניה היא חשה בשיעורים כאלו התעלמות מוחלטת מהקהילה ומצרכיה.

לדוגמה: הם קבלו תרגיל בבית הספר לרשום בנים ובנות איך "להתחיל" עם בני המין השני. ואיך יגיבו לזה. ואף אחד לא התייחס למי ששייך לקהילה.

לפי חגי, הוא רואה שיפור בתחום ההסברה במשרד החינוך בשנים האחרונות. מתקיים שיתוף פעולה עם חושן, שמגיעים גם לבתי הספר. חושן לדבריו הוא ארגון שבא לבתי הספר ומתוקצב בידי משרד החינוך. הארגון מעביר הרצאות על להטב והתוכן מותאם לחטיבות או תיכונים. לדבריו בתי הספר יכולים לבחור אם להזמין אותם. (השאלה: איך יוצרים מצב בו חושן יגיעו לכל בתי הספר ברמת השרון בקביעות? ש.א.)

מדווח בוועדה על פרויקט שנעשה למען הקהילה בחטיבת הביניים קלמן: נבנה קיר גאוה, בו כל אחד רשם היכן הוא משויך בקשת הקהילה הלהטבית. מצד שני הנושא הזה גם מורכב, כי צריך זהירות בלחשוף נער או נערה שטרם בטוחים לגבי הזהות המינית שלהם. נער או נערה עשויים לשנות את דעתם. נדרשת פתיחות ורגישות.

פעילות ייעודית ללהטב ברמת השרון:

חגי מציע לקדם בדומה לערים אחרות פעילות ייעודית רק ללהטב. לדוגמה פיקניק משותף למשפחות. ישנם לדבריו מודלים מערים אחרות. נעה מעלה נושא רגיש שזה יכול לסייע ללהטב בהיכרות גם ברמה הזוגית. הנוכחים מספרים כי חברי קהילת להטב בעיר מעידים בפניהם שוויתרו על רמת השרון כעיר חברתית. אם הם יוצאים זה רק לחיפה או תל אביב. (שאלה: איך לפתח מקום חברתי גם לחברי הקהילה המבוגרים יותר? ש.א.)

לפי חגי יש צורך במועדון. מרחב פרטי. מקום לשיח בין חברי הקהילה ולא רק טיפול אחד על אחד כפי שקיים כיום.

כל הנוכחים בוועדה מסכימים כי הגיע הזמן לפתוח ברמת השרון מועדון שיהווה מרחב בטוח בעבור נער להטבי.

שרון מציעה לבנות במקום שיוקם למען הקהילה הלהטבית מגוון של סדנאות תמיכה:

סדנאות תמיכה ללהטבים. סדנאות תמיכה להורים ללהטבים. סדנאות תמיכה להורים וילדיהם הלהטבים יחד. סדנאות שבהן תתקיים פעילות משותפת בין הטרנסקסואלים ללהטבים. סדנאות בהן יוכלו לחקור את המיניות הלהטבים ולברר איפה הם עומדים ומה הם חווים. כולם מסכימים כי לצד קבוצות תמיכה יש לקיים בו גם טיפולים פרטניים לדוגמה הטיפולים של חגי.

הוועדה מתלבטת האם נכון להקים מועדון במיקום מוחצן כמו רחוב עם שילוט כלפי חוץ? האם באגף רווחה? האם ברחוב צדדי ובאופן לא מוצהר כלפי חוץ? לכל מקום יש יתרונות וחסרונות. האם לשלב בית קפה כמו תל אביב? האם למתג אותו באופן מוחצן או לא.

מוצע שבמרכז גם יופעלו פעילויות כיפיות. ויהיה חלל נעים לבלות בו ולהעביר את הזמן שבו הלהטבים במיוחד בני הנער פשוט נפגשים באופן לא מאורגן לפטפט ולהכיר. דניה מציעה לשווק את המרכז כמשהו "חיובי, מדליק ונורמלי".

מיכאל מציע לבדוק איך זה פועל בערים אחרות. לדוגמה בכפר סבא יש מודל שכדאי לבדוק. הנוכחים מסכימים שהם ישמחו לתאם מפגש ולהגיע להיפגש עם אחראי התחום בעיריית כפר סבא. אין סיבה להמציא את הגלגל... אפשר ללמוד ממודלים קיימים שמצליחים בערים שכנות. כמו כן הנוכחים מדברים על להגיע לארגון של תוכנית ניר ללמוד מהם. (אולי ניתן לצרף למפגש הבא אדם מתוכנית ניר ומארגון איגי).

בסיום הוועדה דני מקרין סרטים קצרים העוסקים בקהילה הלהטבית.

טרם נקבע מועד למפגש חדש.

הצעות למפגש הבא:

1. הבאת נציגי חינוך
2. צירוף חגי העו"ס
3. עדיין לאתר להטב מבוגרים שיגיעו לשוחח עימנו
4. להביא נציג איגי
5. להביא נציג חושן.
6. לקבוע מפגש עם אחראי הנושא בעיריית כפר סבא ולהגיע אליו או אולי אפילו להזמין למפגש הוועדה הבא.
7. לדון על סקר (דני/שרון ירחיבו)
8. לדון על פורום. (דני/שרון ירחיבו)
9. לשוב ולדבר על מורשה. נושא אשר בפעם הקודמת לא הגענו אליו.

בנוסף ב 230820 היה פורום להט"ב בו השתתפו מחזיקי תיקים וראשי וועדות .

בפגישת זום זו נאמרו דברים חשובים מפי בעלי תפקידים בערים השונות ואלה עיקרם:

- 1 החשיבות שבמחזיק תיק הגאווה – תקציבים לקהילה. לא יהיה ממונה לא יהיו תקציבים.
- 2 החשיבות "בבית גאה"
- 3 לתת מענה לנוער, צעירים וגימלאים – שירות / מקום / מספר שאפשר להגיע לאדם הנותן מענה בצד השני.
- 4 קשר עם התושבים- איך להגיע לחברי הקהילה- פעילות עשייה והעצמה.
- 5 חושן / איגי – תוכנית ניר – חובה שיפעלו בעיר.

לסיכום אני מעלה כאן נושאים העולים ממפגשינו האחרון וממפגש פורופ להט"ב

- 1 בית גאה – פתיחת סניף של הבית הגאה ברח סוקולוב(רעיון לדיון). מועדון נוער. תקציב!
- 2 בנית אתר אינטרנט – אתר שכל עיסוקו בעינייני להט"ב בעיר. ניהול ע"י אחד מחברי הקהילה. – בהתדנבות או שכר?
- 3 טיפול בשירותי הרווחה – תהיה קבלת קהל במשרדי שרותי הרווחה ביצחק שדה בקומה השניה ע"י עו"ס הקהילה. הגדלת זמן קבלת הקהל כצורך ומענה לקהילה המקומית.
- 4 המשך טיפוח תוכנית "ניר" - חברי הוועדה מבקשים להשתתף באחד מהפעולות.